

NLM BARNEHAGEN LASSE LITEN AS

2023 - 2024

Sammen om å sette verdifulle spor

VELKOMMEN TIL OSS!

«Sammen om å sette verdifulle spor»

Adresse: Lassaveien 6, 4022 Stavanger

Daglig leder: Marit Harberg Sele

Nettside: www.lasseliten.barnehage.no

Barnehagens felles telefon: 51560575

Kontor: 47456552/41258214

Vi har fire avdelinger i alderen 0-6 år.

Blåklokke 0-3 år

Løvetann 0-3 år

Hvitveis 0-3 år

Skogsstjerne 3-6 år

ÅPNINGSTID:
07.15-16.30

I vår barnehage møter dere
engasjerte og dyktige ansatte
som ønsker at dere skal
kjenne dere varmt velkomne
til oss.

OM BARNEHAGEN –NLM BARNEHAGE LASSE LITEN AS

NLM barnehage Lasseliten AS er en privat barnehage som blir driftet gjennom NLM-barnehagene AS. Vi har vært i drift siden 1978. Lasseliten blir drevet ut fra en utvidet formålsparagraf for kristent innhold. Barnehagen består av 4 avdelinger for barn i alderen 0-6 år. Organisering og aldersinndeling på hver avdeling avhenger av søkere til barnehagen. Barnehagen har funksjonelle avdelinger som kan tilpasses alle aldersgrupper. Vi har et stort, innholdsrikt uteområde, og vi har gode turmuligheter i nærområdet.

KONTAKT TIL AVDELINGENE:

Blåklukke: 40300387

Løvetann: 47456540

Hvitveis: 40300379

Skogsstjerne: 40300356

Ferier og stengte dager:

Julaften, nyttårsaften og onsdag før Skjærtorsdag er barnehagen stengt.

Vi er stengt på planleggingsdager. Det er satt av 5 planleggingsdager for hvert barnehageår.

For dette barnehageåret er følgende dager satt av til planlegging for personalet:

16.08.23 17.11.23 2.01.24 02.04.24 10.05.24

PRESENTASJON AV NLM-BARNEHAGENE

NLM-barnehagene AS er en ideell barnehagekjede som drives på vegne av Norsk Luthersk Misjonssamband. Barnehagene har ulik størrelse og er spredt rundt i store deler av Norge.

NLM-barnehagene AS er et ikke-kommersielt selskap. Eventuelle overskudd skal benyttes til å utbedre og styrke medlemsbarnehagene.

Lov om barnehager med forskrifter og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver bestemmer innhold og rammer for barnehagene våre. I samsvar med barnehagelovens § 1a 2. ledd, blir barnehagene drevet med et kristent formål. Vårt Visjonsdokument og vår Verdiplattform beskriver hvordan det kristne formålet skal prege livet i barnehagene våre.

NLM-barnehagenes visjon er:

**«Sammen om å sette
verdifulle spor»**

Verdiene våre er laget med utgangspunkt i Visjonsdokumentet, som er et felles dokument for alle NLM-barnehager.

Våre verdier er:

N - Nestekjærighet

L - Likeverd

M - Mestring

RAMMENE FOR Å DRIVE BARNEHAGEN

GRUNNLAGSDOKUMENTER

Barnehagens formål og innhold er fastsatt gjennom [Barnehageloven](#) og [Rammeplanen](#). Disse dokumentene er utgangspunkt for barnehagens daglige drift og årsplanen bygger på disse. Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i Barnehageloven og FNs konvensjon om barnets rettigheter.

Årsplanen inneholder en oversikt over hvordan våre barnehager skal jobbe det kommende året. Den er et arbeidsdokument for personalet, og skal vise hvordan vi arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Årsplanen skal også tydeliggjøre progresjon og synliggjøre hvordan vi vurderer vårt pedagogiske arbeid. Temaene i periodene gjennom året jobbes ulikt med i barnehagene og i barnegruppene, avhengig av barnas alder og modning. Barna vil få nye utfordringer i de ulike periodene som vil gi utvikling av kunnskap og ferdigheter. Årsplanen danner også utgangspunkt for pedagogiske planer og evaluering av periodene. Vurdering av det pedagogiske arbeid skjer blant annet gjennom refleksjon og evalueringer i personalgruppen, samtaler med barna, pedagogisk dokumentasjon, diskusjoner angående praksis i ulike møter og evalueringer i Samarbeidsutvalget (SU).

KOMPETANSEUTVIKLING FOR NLM-BARNEHAGENE

I NLM-barnehagene har vi et stadig fokus på rekruttering av formålstjenlig kompetanse til våre barnehager. Et profesjonelt fagfellesskap og gode kompetansetiltak bidrar til bedre rekruttering av barnehagelærere, barne- og ungdomsarbeidere og andre fagfolk. For å rekruttere nye pedagoger og fagarbeidere til våre barnehager, ønsker vi å samarbeide med utdanningsinstitusjonene, ved å ta imot lærlinger fra videregående skoler og studenter til praksis fra høyskolene. Styrere og øvrige ansatte i barnehagene oppfordres til å oppdatere og videreutvikle sin kompetanse – både individuelt og kollektivt. Statlig tilskudd gjennom kompetanseordninger og tiltak, er et bidrag for å støtte opp om vårt ansvar som barnehageeiere.

Medarbeidere som får nye utfordringer, som har dyktige og engasjerte kollegaer og som får utvikle seg faglig, blir gjerne værende i sine stillinger over år. Dette styrker kvaliteten i NLM-barnehagene.

BARNEHAGEN SOM EN LÆRENDE ORGANISASJON

Barnehagen skal være oppdatert og utviklingsorientert i tråd med forskning og kunnskap om barn, barndom, lek, læring og samfunn. Barnehagen er og skal være i stadig endring og utvikling. Det krever stadig ny kunnskap og kompetanse for å møte nye krav. For at barnehagen skal lykkes i å være en lærende organisasjon, må barnehagens ledelse være kunnskapsorientert og sikre at alle medarbeidere føler eierskap til det pedagogiske utviklingsarbeidet.

Dette barnehageåret vil vi ha et årstema. Det er «Byen vår» Vi bor i en spennende by med mye historie, spennende steder og opplevelser. Dette har vi lyst å utforske sammen med barna våre. Vi har lyst å fordype oss i tema og ha god tid på dette, derfor vil vi ha det over ett barnehageår. Avdelingene vil ha ulik tilnærming til tema og det blir spennende å følge hverandre og lære litt av hverandre.

Satsingsområde for barna

- Være sammen
- Byen vår

Satsingsområde for personalet

Vi vil ha fokus på visjonen vår. Sammen om å sette verdifulle spor. Vi ønsker å bli enda bedre kjent med visjonen vår og få den godt inn i arbeidet vårt sammen med verdiene våre, som er nestekjærlighet, likeverd og mestring.

BARNEHAGENS PEDAGOGISKE PLATTFORM

Målene i Visjonsdokumentet

«*Sammen om å sette verdifulle spor*» er vår visjon. I Visjonsdokumentet er disse målene felles for alle:

- I våre barnehager skal alle få oppleve ubetinget kjærlighet.
- I våre barnehager skal alle vite at de er skapt av Gud og kjenne at de er unike og verdifulle.
- Med Jesus som forbilde skal vi møte alle med respekt og toleranse.

Disse målene skal vi alltid ha for øye i alt arbeid vi gjør i barnehagen.

I NLM BARNEHAGEN LASSELITEN BETYR DET

VI VIL:

- Være medvandrere med barna i de viktige barneårene.
- Legge til rette for at barna skal få utfolde seg i lek, bygge relasjoner, utfolde seg kreativt og kjenne at de blomstrer i vår barnehage.
- Løfte fram den enkeltes gode egenskaper.
- Formidle nestekjærlighet og tilgivelse.
- Vise raushet mot hverandre.

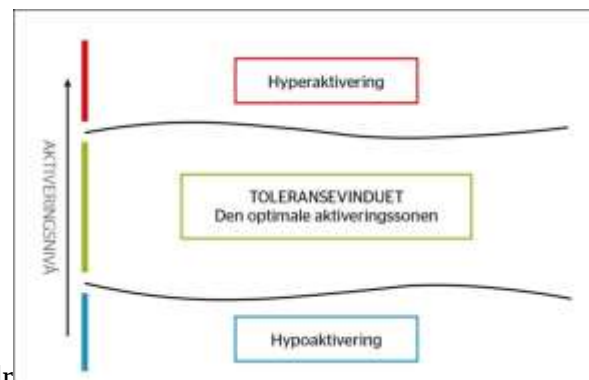

VÅRT SYN PÅ BARN

I vår verdiplattform beskriver vi hvilke relasjoner til barn vi ønsker å strekke oss etter. Det enkelte barn er et unikt, fullverdig menneske som skal møtes med respekt, omsorg og kjærlighet. Det skal få hjelp til å utvikle et sunt selvbilde, oppleve trygghet og glede. De ansatte skal lete etter de positive mulighetene i det enkelte barn og fremelske disse. Vi vil være voksne som alltid har barnets beste for øye. Dette skal ligge til grunn for alle handlinger og avgjørelser som berører barnet.

I NLM BARNEHAGEN LASSELITEN BETYR DET:

- Vi tar imot barna med smil, varme og interesse.
- Alle barn skal oppleve å bli sett og at de er del av et inkluderende fellesskap.
- Vi tar på alvor at barndommen har egenverdi.

- Vi vil støtte barna i å håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andre

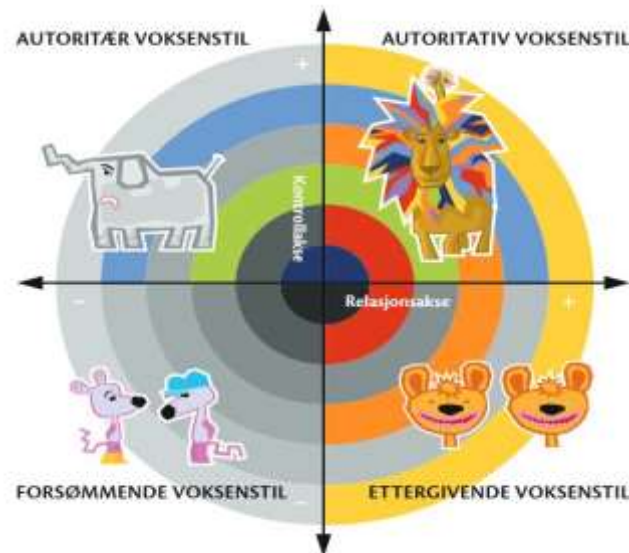

VOKSENROLLEN

Vi skal være voksne som bygger en positiv relasjon med barna og mestrer balansen mellom å være varme og tydelige. Vi skal se barnets perspektiv og ha medvirkning i fokus. Den voksne utøver positiv grensesetting ut ifra barnets forutsetninger. Dette skal være preget av varme og respekt for barnet. Det er den voksne som har ansvaret for relasjonen med barnet, og som alltid skal være bevisst de verdifulle spor hun/han setter.

I LASSE LITEN BETYR DET:

Vi ønsker å utøve en **autoritativ voksenrolle**. Det innebærer at vi skal være varme og tydelige voksne. Tydelige mht. å stille krav og sette grenser – varme ved å være rause og tilstedeværende. Da skapes en positiv og robust relasjon mellom barnet og oss voksne. Vi vil forsøke å leve oss inn i barnas frustrasjoner, og hjelpe dem å takle dem. Og vi vil glede oss sammen med dem over deres mestringsopplevelser. Forskning omkring den autoritative voksenrollen viser at den bidrar til å fremme positiv atferd samtidig som den hemmer negativ atferd hos barnet.

HVORDAN VI ARBEIDER MED OMSORG, LEK, DANNING OG LÆRING

Barn skal trives og ha det godt i barnehagen. I NLM-barnehagene sørger vi for at alle barn blir sett og inkludert slik at de lærer og utvikler seg ut fra egne forutsetninger.

“Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.” (Rammeplanen)

OMSORG

Trygghet er utgangspunktet for barns trivsel og læring. Derfor kommer omsorg alltid i første rekke. For å få trygge barn, er vi avhengig av at kompetente og sensitive voksne gir barna den omsorgen de har behov for.

Personalet i våre barnehager skal ha fokus på hvordan det enkelte barn har det og legge til rette for aktiviteter som inkluderer alle barn, der alle barn blir sett og hørt. På en slik måte setter vi verdifulle spor.

I NLM BARNEHAGEN LASSELITEN BETYR DET:

- Vi har primærkontakter, spesielt i tilvenningsperioden.
- Vi bruker trygghetssirkelen aktivt, for slik å forstå og støtte barnets behov.
- Vi vil skape gode relasjoner til det enkelte barn.
- Vi oppmuntrer barna til å vise omsorg for hverandre og til selv å kunne ta imot omsorg.
- Vi sørger for å dekke barnas primærbehov, og vi tilstreber en god balanse mellom aktivitet og hvile.

LEK

Lek er den viktigste aktiviteten for barns utvikling og læring, samtidig som den er et mål i seg selv. Gjennom leken utvikler og videreutvikler barn sosiale, språklige og kroppslige ferdigheter. Ved å inngå i et lekefellesskap drar barna nytte av hverandres styrker og kunnskaper. I samspill med hverandre og med de voksne skapes et godt miljø for glede, læring og utvikling.

I NLM BARNEHAGEN LASSELITEN BETYR

- Vi vil følge barnas spor for hva de er opptatt av og organisere lekegrupper i tråd med dette.
- Vi tar initiativ til ny og variert lek og sørger for at alle barna kommer inn i leken.
- Vi ønsker å tilby innbydende fysisk miljø og lekemateriell.
- Vi bruker naturen i nærområdet som lekeplass.
- Vi vil at den frie og spontane leken skal få stor plass i vår barnehagehverdag.

DANNING

I fellesskap med andre utvikler barn sin identitet og sin selvstendighet. Barn samler erfaringer gjennom hva de gjør, hvilke tilbakemeldinger de får av andre og hva de opplever. De ansatte skal anerkjenne barna som individer med tanker, følelser og intensjoner, og støtte barnas forsøk på å skape mening i den verden de er en del av.

I våre barnehager skal barna få kunnskap som er med på å utruste dem til å ta gode valg i livet. Dette er en del av en livslang læring og en prosess som handler om hvem man er og hvordan man er i møte med andre mennesker. Vi ønsker å sette verdifulle spor i barna slik at de selv føler seg verdifulle, og at de er gode nok som de er. På den måten kan de ta med seg sine erfaringer som et grunnlag å bygge videre på i livet.

I NLM BARNEHAGEN LASSELITEN BETYR DET:

- Vi lar barna få delta i valg og beslutninger som angår deres hverdag i barnehagen.
- Vi støtter barnas aktivitet og engasjement i fellesskapet.
- Vi utfordrer barnas tenkning og reflekterer sammen med dem.
- Vi vil synliggjøre, framheve og ha en positiv holdning til mangfoldet i barnegruppen.
- Vi jobber med at barna skal forstå betydningen av felles verdier og normer, bla. ved i fellesskap å sette opp regler for hvordan vi vil ha det i barnehagen.

LÆRING

Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Personalet skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Barnehageloven § 2)

Hverdagene i våre barnehager skal være preget av utforskning og lek, der barna tilegner seg ny kunnskap og nye ferdigheter. Barnehagen skal legge til rette for at barna får gode mestringsopplevelser innenfor trygge rammer. Vi ønsker å sette verdifulle spor med ansatte som har god relasjonskompetanse og tid for læring.

I NLM BARNEHAGEN LASSELITEN BETYR DET:

- Hver måned har vi fokus på ulike fagområder.
- Vi har førskoleklubb for 5-åringene siste året før skolestart. Her stimulerer vi interessen for læring, lar barna oppleve gleden og nytten ved å samarbeide og forbereder dem til skolestart.
- Vi har språkgrupper minst to ganger i uka.
- Vi har fokusord hver måned, i tråd med fagområdet det jobbes med.
- Vi sørger for at barna får varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- Vi voksne motiverer i forkant av aktiviteter og evaluerer sammen med barna i etterkant.

1 2 3 4 5

A B C så lett som bare D E F
G og H og I og J og K....

BARNES MEDVIRKNING

I NLM-barnehagene skal barna få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering. Barn skal gis tid og rom til innspill som bidrar til at de opplever å påvirke sin egen hverdag. I våre barnehager skal barna kjenne at de har en verdifull og viktig stemme inn i et fellesskap som er trygt og inkluderende for alle. Personalets syn på barnet og sin egen rolle som voksen vil ha betydning for hvordan barn opplever medvirkning i hverdagen.

Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. (Rammeplanen)

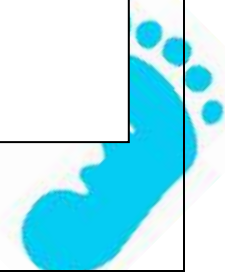
I NLM BARNEHAGEN LASSELITEN VI VI AT BARNA SKAL:

- Få prøve selv ift. på-/avkledning, spising og ulike aktiviteter.
- Få tid og rom til å uttrykke seg på sin egen måte, både verbalt og nonverbalt.
- Få være dagens hjelper.
- Få komme med egne tur- og aktivitetsforslag.
- Få være med på valg av tema, og delta i planlegging i forkant og evaluering i etterkant av tema.
- Få videreføre tema og prosjekt som de viser særlig interesse for.

PLAN FOR DET KRISTNE INNHOLDET

NLM-barnehagene har et kristent livssynsgrunnlag, som utdypes i vårt Verdidokument. Det betyr at barna i våre barnehager får en barnehagehverdag basert på kristne og humanistiske verdier. Vårt formål, vår visjon og våre verdier er felles for alle våre barnehager. Dette skal være grunnlaget for de valg vi gjør, både i hverdagsaktiviteter og i andre planlagte aktiviteter.

SLIK VIL VI PRAKTISERE DET KRISTNE INNHOLDET:

- La barnehagens atmosfære være preget av kristen nestekjærlighet, åpenhet og respekt.
 - Synge sanger, bordvers og lese bøker med kristent innhold.
 - Ha samlinger og prosjekt ut fra bibelske emner der vi bruker ulike metoder som for eksempel drama.
 - Ha jevnlig besøk av barnearbeider fra NLM.
 - Markere de kristne høytidene jul, påske, Kristi himmelfart og pinse.
 - La barna bli glad i Bibel-boka.
 - Vi bruker blant annet verktøyene *Smått og godt*, *Kort og godt*, flanellograf og sanger fra Spotify.
 - Ha fokus barnas misjonsprosjekt hver høst
-

TILKNYTNING OG RELASJONSBYGGING

OPPSTART I BARNEHAGEN

På forsommeren inviterer vi til besøksdag for nye barn. Vi oppfordrer og til å komme innom barnehagen på uformelle besøk og gjerne ta lekeplassen i bruk på ettermiddagstid og i helger.

Spesielt for de aller minste barna kan oppstarten virke overveldende – fra en trygg og kjent tilværelse hjemme med foreldre og eventuelle søsken til en helt ny verden med ukjente voksne, nye rutiner og et helt nytt fysisk miljø.

Vårt mål for tilvenningsprosessen er derfor at foreldre og personalet skal være i en aktiv og støttende dialog med hverandre, slik at starten og oppholdet i barnehagen oppleves trygt og godt for barnet så vel som for foreldrene.

Vi oppfordrer foreldrene til å være aktive både i lek, ved stell og ifm. måltid ved oppstarten. Når foreldrene er i god relasjon med barnet blir vi som personal kjent med barnets vaner både i lek og kommunikasjon.

Tett oppfølging søkes ivarettatt ved at barnet får sin primærkontakt. Denne har hovedansvar for at barnet opplever trygghet og tilhørighet i starten. Hun/han har og hovedansvar for kommunikasjonen med foreldrene. Kort tid etter oppstart har vi en startsamtale der informasjon mellom hjem og barnehage blir utvekslet.

Det er individuelt hvor lang tid tilvenningen tar. Her må vi sammen komme fram til hva som fungerer for det enkelte barn. Noen barn trenger lengre tid og det er helt normalt.

OVERGANG FRA AVDELING TIL AVDELING

Når barnet blir eldre så er det over på stor avdeling. Dagsrytme og rutiner vil da være noe annerledes. Vi voksne er jo delvis kjent for barna, men på

stor avdeling er voksentettheten mindre, og barna kan gjerne i starten føle det noe utrygt å forholde seg til en større barnegruppe. Vi skal legge til rette for at både barn og foreldre får tid til å bli kjent når barnet bytter avdeling. Tilvenning til ny, stor avdeling starter på våren; barna går på besøk, leker sammen, har måltid sammen, går på felles tur m.m. Vi ansatte samarbeider om den praktiske løsningen av tilvenningen.

OVERGANG BARNEHAGE/SKOLE

Ifølge Stavanger kommunes *Plan for overgang mellom barnehage og skole*, skal rektorer og styrere i barnehagene i de ulike bydeler samles for å samkjøre opplegget for skolestartere, slik at disse får en god overgang fra barnehage til skole. Barn og foreldre skal føle seg trygge på at både barnehagen og skolen gjør sitt beste for å skape kontinuitet mellom de to arenaene. Da er det viktig at vi som jobber i barnehage og skole har god kunnskap om hverandre. Vi i barnehagen skal kjenne til hva som forventes av 1. klassingen, og skolen skal vite noe om hvilke tema, aktiviteter, innhold og arbeidsmåter barnehagen er opptatt av siste året før skolestart. Her kan et såkalt *overgangsobjekt* være nyttig – Stavanger kommune har laget en overgangssekk som alle barnehager i kommunene bruker. I den er det en bok, en sang og et eventyr som er likt for alle. Dette blir de helt fra starten av møtt med i skolen. Da har alle noe de kjenner til som er felles.

Overgangen starter allerede når barna begynner på førskolegruppa (se mer under *læring*). Målet er å gi barna erfaringer, kunnskap og ferdigheter slik at de får et godt grunnlag samt motivasjon for å begynne på skolen. Vi ønsker å avslutte tiden i barnehagen på en god måte, og målet er at barna skal møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.

ET TRYGT OG GODT PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Et godt psykososialt miljø i barnehagen er viktig i det helsefremmende og forebyggende arbeidet for barn. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og bidra til trivsel og glede i lek og læring. Den skal være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling, og motarbeide alle former for diskriminering. Personalet skal være oppmerksomme på egne holdninger og atferd, både i forhold til oppførsel som kan virke krenkende og ved bruk av makt og tvang. Personalet skal håndtere og følge opp uønskede situasjoner, jfr Barnehageloven kap. 8, § 42. Det skal utarbeides en skriftlig plan i henhold til aktivitetsplikten.

I NLM BARNEHAGEN LASSELITEN BETYR DET:

- Vi skal forebygge, avdekke og stoppe mobbing og krenkelser.
- Skape et barnehagemiljø med nulltoleranse mot mobbing både blant barn, ansatte og foreldre.
- Øke personalets kunnskap om forebygging og håndtering av mobbing i barnehagen.
- Etablere et konstruktivt samarbeid med foreldrene angående mobbing.
- Fokus på vennskap og lek som forebygging og beskyttelse mot mobbing.
- Anerkjennelse av **alle** barn, og at alle barn får oppleve at de er verdifulle.

TILRETTELEGGING AV DET ALLMENNPEDAGOGISKE TILBUDET FOR BARN SOM TRENGER EKSTRA HJELP OG STØTTE

I kapitel VII i barnehageloven står det om barns rett til spesialpedagogisk hjelp

Det er ikke lenger slik at barn som får spesialpedagogisk oppfølging, skal ha et tilbud «på siden av» det øvrige opplegget i barnehagen. Tvert imot skal barn som mottar spesialpedagogisk hjelp innlemmes i fellesskapet med de andre barna. Og i den grad de kan dra nytte av det skal de få mulighet til å delta i de aktivitetene som de øvrige barna deltar i. Da blir utfører (den som har et spesielt ansvar for barnet), pedagogisk leder og de øvrige ansatte på avdelingen det nære **laget rundt barnet**. Alle de voksne i barnehagen skal kjenne til og jobbe ut fra allmennpedagogiske prinsipper. Utfører (med veiledning av spesialpedagog) er den som kjenner best til de spesialpedagogiske mål og tiltak som gjelder for det aktuelle barnet.

Sammen skal de sørge for at aktivitetene tilrettelegges, slik at barnet som trenger ekstra støtte også får utbytte av dem. Da vil barnet oppleve seg som en del av fellesskapet, noe hele barnegruppen på sikt vil profitte på.

Tanken er at det skal gå en *bro* mellom det allmennpedagogiske og det spesialpedagogiske.

Dette krever god planlegging og samarbeid mellom alle de involverte. Avdelingsmøter og plandager er naturlige arenaer for samarbeidet. Evaluering av tiltakene blir viktig for å sjekke om målene er oppnådd – bare slik kan man finne ut om barnet med behov for ekstra støtte får ta ut sitt potensial.

INKLUDERING

I NLM barnehagene skal alle barn kjenne seg elsket og verdsatt som viktige deltakere i fellesskapet. Vi arbeider med mangfold og inkludering som en helhetlig del av hverdagen, og vårt mål er at alle barn skal oppleve trygghet og ivaretagelse. Vi arbeider daglig for å gi opplevelser som setter verdifulle spor.

I rammeplanen står det: «Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.»

Barnehagen skal være en inkluderende arena der barn kan knytte vennskap, trives, utvikle seg og lære. Alle barn skal få delta ut fra sine forutsetninger. Vi skal bidra til å styrke barns identitet, og skape fellesskap der det er rom for alle.

I NLM BARNEHAGEN LASSELITEN BETYR DET:

- Egen inkluderingsplan med mål for hvordan vi arbeider for å inkludere i vår barnehage innenfor viktige områder. I Lasseliten vil disse områdene være likestilling mellom kjønn, barn med ulike familiesammensetninger, flerkulturelle og barn med særskilte behov.

PROGRESJON

Progresjon er en prosess som ifølge rammeplanen, skal rette seg mot barnas opplevelser, lek og læring. Det er derfor de ansattes rolle å finne barnets utgangspunkt, og bygge videre på dette slik at hvert barn får akkurat passe utfordringer, og en god progresjon. De voksne i våre barnehager skal sikre progresjon ved å være til stede og se barna i mestringsøyeblikk, dokumentere og hjelpe dem til videre utvikling.

Tilrettelegging i planleggingsfasen er viktig med tanke på gruppeinndeling etter interesse, kunnskaper, ferdigheter og selvsagt barnets egne ønsker. Barna i våre barnehager må få ulike utfordringer og de skal oppleve at de stadig lærer mer, og vi må finne en balanse mellom det å oppleve mestring og å kunne strekke seg etter nye mål. Progresjon skal følge barnets utvikling og ikke en bestemt aldersgruppe.

Mange av temaene jobber vi med både på liten og stor avd. Målene er de samme, men strategiene er ulike. Da blir progresjon ivaretatt, og det oppstår en såkalt læringsspiral. Når barna introduseres for temaet på nytt, er det viktig å spørre etter hva de vet/hva de har av forkunnskaper, og hva de ønsker å vite mer om. Barna får medvirke i prosessen, de blir klare for å gå dypere inn i stoffet, og de vil oppleve det spennende å få økt kunnskap. Dette gjelder og i forhold til ferdigheter. På liten avd. har de fått prøve seg litt i en aktivitet – for eksempel klatring eller sykling. Etter hvert som de utvikler seg motorisk vil de beherske aktivitetene bedre og bedre. Barna opplever mestring, får tiltro til egne ferdigheter og blir klare for nye utfordringer.

Mer om progresjon; se i kapittelet om de ulike fagområdene.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING

Felles overordnet grunnlag

Årsplanen skal gi informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes. Det skal legges til rette for at barn, foreldre, barnehagens personale og eiere kan delta i planlegging dokumentasjon og i vurdering av barnehagens pedagogiske virksomhet. Barnegruppens og enkeltbarnets behov skal observeres og vurderes fortløpende.

I MISJONSBARNEHAGEN LASSE LITEN GJØR VI DETTE:

Strategier ifm. PLANLEGGING

- Utarbeide konkrete planer og aktiviteter ut fra årsplan, månedsplan, temaplan.
- Bruk av fast plantid for alle ansatte.
- Alle skal tilegne seg basiskunnskap om språklig-, sosial-, motorisk- og emosjonell utvikling ift. barna på sin avdeling.

Planleggingen skal være langsiktig og systematisk.

Vi skal VURDERE:

- Enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling.
- Om vi når målene vi har satt oss.
- Om foreldresamarbeidet er tilfredsstillende.
- Om vi følger vår visjon *Sammen om å sette verdifulle spor*.
- Om planer for forrige måned gikk som planlagt eller ...
- Personalets kompetanse (behov for veiledning, kurs eller videreutdanning)

Strategier ifm. DOKUMENTASJON

- Bruke *Alle med, TRAS, Observasjons- og Relasjonsskjema* samt drøftinger etter bruk av *Pluss 2*.
- Skrive dagsrapport/legge inn bilder på Kidplan.
- Muntlig kontakt med foreldrene ifm. levering og henting.
- Synliggjøre barnas produkter.
- Ta på alvor og nyttiggjøre oss resultatene fra foreldreundersøkelsen.

SAMARBEID

EIER NLM-BARNEHAGENE

Barnehageeier har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk, jf. barnehageloven § 7 første ledd. NLM-barnehagene AS har dermed det juridiske ansvaret for kvaliteten på barnehagetilbudet. Eierstyret for den enkelte barnehage er AS-styrets lokale representant.

NLM-barnehagene og den enkelte barnehage samarbeider systematisk om å gi barna et barnehagetilbud av god kvalitet. Dette er nedfelt i NLM-barnehagenes Fokusområder.

FORELDREUTVALG OG SAMARBEIDSUTVALG

I hver barnehage er det et foreldreråd som består av alle barnas foreldre/foresatte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt foreldremiljø. På høstens foreldremøte velges et arbeidsutvalg for foreldrerådet, FAU.

Utvalget består av 4 representanter og 4 vararepresentanter (1 fra hver avd. pluss vara). 2 av disse representantene skal sitte i samarbeidsutvalget for barnehagen, SU. Representantene velges for ett år av gangen.

FAU kan arrangere foreldremøter med spesielle tema, planlegge ulike fellesarrangement, og har i vår barnehage bl.a. ansvar for å arrangere dugnad.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for kontakten med foreldrene. Samarbeidsutvalget består av to foreldre, to ansatte og 2 eierrepresentanter. Dersom styrer ikke er valgt har hun møte-, forslags- og talerett i SU. Representanter for foreldre og ansatte velges for ett år av gangen på foreldremøte om høsten. Samarbeidsutvalget skal fastsette barnehagens årsplan.

VÅRE SAMARBEIDSPARTNERE

- Stavanger kommune, Barnehageseksjonen
- PPT
- Helsestasjonen
- Barnevernet

FORELDRESAMARBEID

Personalet i barnehagen har ansvar for å skape åpenhet, tillit og trygghet til foreldrene. Foreldrene i våre barnehager skal oppleve at de blir sett og at de blir tatt på alvor. Gode relasjoner til foreldrene, med kommunikasjon som er preget av respekt og varme, er av avgjørende betydning for et godt foreldresamarbeid.

Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens ansvar å forvalte. (Rammeplanen)

I NLM barnehagen Lasseliten ønsker vi å legge til rette for et godt samarbeid med alle foreldre/foresatte, der vi bygger på gjensidig respekt og tillit. Vi voksne er modeller for barna, og omgangstonen mellom oss voksne vil ha betydning for barnas utbytte av innholdet i barnehagen.

Ut over den daglige, muntlige kontakten ved levering og henting, vil vi gjennom året invitere foreldrene til å delta i ulike formelle og uformelle samvær i barnehagen ***

Samarbeid med hjemmet på det faglige plan utvikles gjennom deltakelse i foreldresamtaler, på foreldremøter, gjennom den årlige foreldreundersøkelsen og gjennom deltakelse i foreldreråd og samarbeidsutvalg. Vi inviterer foreldrene til å komme med innspill i det daglige på hva deres barn er opptatt av. Dette hjelper oss ansatte til å følge «barnas spor».

Vi benytter Kidplan som et interaktivt kommunikasjonsverktøy med foreldrene. Vi har gjennom Kidplan daglig kontakt med foreldrene. Her legger vi ut beskjeder, oppdateringer, dagsrapporter og all informasjon vi ønsker skal nå ut til foreldrene. Det er viktig å be foreldrene å laste ned appen på sin smart-telefon.

**** Foreldrekafe, foreldremøte, aksjonsdag, luciafeiring, påskefrokost dugnad og sommerfest for hele storfamilien*

FAGOMRÅDENE MED PROGRESJON

Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver har gitt oss syv fagområder å arbeide med. Fagområdene skal gjenspeile områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Fagområdene skal være engjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene er i stor grad de samme som barna senere møter som fag i skolen.

Rammeplanen sier at barna skal oppleve progresjon i barnehagen. Progresjon blir synlig blant annet når vi arbeider med fagområdene, der vi har ulike strategier for de ulike aldersgruppene. Vi vil legge til rette for progresjon gjennom bevisst valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materiell og utforming av fysisk miljø. Tanken er å gi barna mestringsopplevelser samtidig som de gis utfordringer i barnehagehverdagen. Vi har mål om at strategiene skal være vide og lite detaljerte, slik at de lett kan tilpasses barns medvirkning i den enkelte aldersgruppe og for det enkelte barn.

I ARBEIDET MED FAGOMRÅDENE HAR VI FØLGENDE MÅL OG STRATEGIER

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Mål:

Barnehagen skal bidra til at

- 1) ... barna bruker språket for å skape relasjoner og som redskap til å løse utfordringer i lek og samspill.
- 2) ... barna får et rikt og variert ordforråd, samt videreutvikler sin begrepsforståelse.
- 3) ... barna får leke med språk, symboler og tekst, samt bidra til å stimulere barnas språklige nysgjerrighet og - bevissthet.

Strategier 0-3 år

- 1) Vi vil gjennom hele barnehagedagen være i aktiv kommunikasjon med barna og oppmuntre dem til å meddele seg verbalt.
- 2) Vi vil gjennom dagen aktivt bruke språket, og bevisst benevne aktuelle ord og begreper.
- 3) Vi vil bruke rim, regler, bøker i ulike sjangere, sang og musikk i hverdagsaktiviteter, i samlinger og i språkgrupper.

Strategier 3-6 år

- 1) Vi vil være gode språklige modeller, og vi vil støtte opp om barnas kommunikasjon gjennom samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg og stille spørsmål.
- 2) Vi vil organisere barna i språkgrupper, og vi vil ha en levende språkvegg på avdelingen.
- 3) Vi vil presentere tekster i ulike sjangere og la barna få utforske og gjøre seg erfaringer med ulike skriftspråkuttrykk som tegning, lekeskrift, bokstaver og tekstsaking. Gjennom lese- og skriveaktiviteter vil vi spesielt ha fokus på barnas utvikling av språklig bevissthet. I forbindelse med tekstsaking stiller vi refleksjonsspørsmål som vi sammen med barna finner svar på.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Mål:

Barnehagen skal bidra til at

- 1) ... barna får erfaring med ulike kunstneriske uttrykksformer.
- 2) ... barna opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet. Vi vil synliggjøre og anerkjenne *alle* barns bakgrunn, morsmål og hjemmekultur.
- 3) ... barna gjennom skapende virksomhet får bearbeide inntrykk og følelser som oppstår i møte med kunst, kultur og estetikk.

Strategier 0-3 år

- 1) Vi vil bruke musikk, dans, drama, bildekaping m.m. både i formelle og uformelle aktiviteter.
- 2) Vi vil bruke fotografier av barna og deres familier for å bli kjent med barnas hjemmearena.
- 3) Vi vil legge til rette for at barna får møte og blir trygge på ulike typer formingsmateriell.

Strategier 3-6 år

- 1) Vi vil at barna skal oppleve variasjon i kunstneriske og kulturelle uttrykksformer, både i barnehagen og i nærmiljøet.
- 2) Vi vil anerkjenne og ta vare på barnas egen kulturtradisjon – mangfold er spennende!
- 3) Vi vil motivere barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og ulike formingsaktiviteter.

ANTALL, ROM OG FORM

Mål:

Barnehagen skal bidra til at

- 1) ... barna i sin hverdag får utforske og undre seg over matematiske sammenhenger.
- 2) ... barna får bruke kroppen og sansene for å utvikle romforståelse inne og ute.
- 3) ... barna får undersøke og gjenkjenne egenskaper ved former og sortere disse på ulike måter.

Strategier 0-3 år

- 1) Vi vil utforske mengde, tall og telling gjennom hverdagsaktiviteter, sanger, rim og regler.
- 2) Vi vil styrke barnas romforståelse både inne og ute gjennom bevisst bruk av plasseringsbegreper.
- 3) Vi vil gi barna erfaring med ulike former og figurer gjennom synliggjøring på avdelingen, variert lekemateriale og ved bevisst benevning fra personalet.

Strategier 3-6 år

- 1) Vi vil la barna få leke og eksperimentere med tall, telling, mengder, størrelser og klassifisering.
- 2) Vi vil arbeide med orientering og plassering bl. a ved bruk av kart over barnehagens ute- og turområde.
- 3) Vi vil leke med mønster og geometriske former slik at barna blir kjent med og lærer navn på noen av formene.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Mål:

Barnehagen skal bidra til at

- 1) ... barna blir glade i naturen som arena for lek og læring.
- 2) ... barna får kunnskap om naturen, samt en begynnende forståelse for hvordan vi kan ta vare på miljøet.
- 3) ... barna får erfaring med bruk av teknologi og blir kjent med ulike naturfenomener.

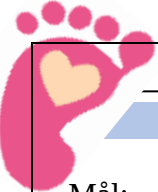
Strategier 0-3 år

- 1) Vi går på tur og bruker naturen til ulike aktiviteter og samlinger.
- 2) Vi vil gi barna erfaring med kildesortering, ta dem med når vi kaster søppel og snakke om at vi ikke må kaste søppel i naturen.
- 3) Vi vil sammen med barna gjøre enkle eksperimenter og bruke tekniske verktøy som mobil, fotoapparat og pc/nettbrett.

Strategier 3-6 år

- 1) Vi vil legge til rette for varierte naturopplevelser. Vi vil bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring ved å arbeide med planter, småkryp, fugler og dyr. Vi sår, dyrker og høster i vår egen kjøkkenhage.
- 2) Vi vil at barna skal bli kjent med viktigheten av kildesortering, gjenbruk, miljø- og naturvern.
- 3) Vi vil lage konstruksjoner av ulike materialer, eksperimentere og utforske muligheter som ligger i teknologi. Vi vil at barna skal kunne bruke digitale verktøy i lek og aktivitet, styrt av en voksen. De skal også få delta i prosessen med å printe ut og kopiere tekst og bilder.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Mål:

Barnehagen skal bidra til at

- 1) ... barna tilegner seg samfunnets grunnleggende normer og verdier.
- 2) ... barna – i nær forståelse og samarbeid med hjemmet – blir kjent med det kristne verdigrunnlaget. Samtidig skal de få innblikk i andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen.
- 3) ... barna, sammen med engasjerte og anerkjennende voksne, får filosofere over etiske og eksistensielle spørsmål.

Strategier 0-3 år

- 1) Vi vil legge vekt på at barna i samhandling med hverandre viser omsorg og deler på leker og utstyr.
- 2) Vi vil ha ukentlige samlinger med kristent tema.
- 3) Vi vil legge til rette for undring og filosofering gjennom samtaler i hverdagen.

Strategier 3-6 år

- 1) Vi vil bruke *Være sammen* - programmet for å skape gode relasjoner mellom barna, motvirke mobbing, samt hjelpe dem å finne konstruktive løsninger i samhandling med hverandre.
- 2) Vi vil at barna skal bli kjent med kristne verdier gjennom bibelfortellinger, bruk av kristne sanger og ved markering av høytider. Samtidig vil vi respektere og synliggjøre andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen.
- 3) Vi vil sammen med barna filosofere og undre oss over livets mange spørsmål.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Mål:

Barnehagen skal bidra til at

- 1) ...barna blir kjent i nærmiljøet slik at de føler tilhørighet, kan orientere seg og ferdes trygt.
- 2) ...barna får medvirke i egen hverdag og etter hvert oppmuntres til deltakelse i samfunnet.
- 3) ...barna opplever et kulturelt mangfold og får kjennskap til FN's barnekonvensjon.

Strategier 0-3 år

- 1) Vi vil gå på tur og bli kjent med barnehagens nærmiljø.
- 2) Vi vil la barna ta del i oppgaver og aktiviteter i hverdagen, ut fra deres forutsetninger.
- 3) Vi vil la barna få delta i aktiviteter i forbindelse med Barnas Misjonsprosjektet.

Strategier 3-6 år

- 1) Vi vil la barna bli kjent med byen vår, dens historie og hva som kjennetegner den i dag.
- 2) Vi vil at barna skal få en begynnende opplevelse av hva demokrati er.
- 3) Vi vil arbeide med FN's barnekonvensjon, og gjennom Barnas misjonsprosjekt skal barna bli kjent med barn og kultur i ulike land.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Mål:

Barnehagen skal bidra til at

- 1) ... barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet og respekt for egne og andres grenser.
- 2) ... barna opplever glede og mestring gjennom å videreutvikle motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse og koordinasjon.
- 3) ... barna opplever matglede og får gode vaner gjennom et variert kosthold.
- 4) ... barna utvikler gode vaner med tanke på både fysisk og psykisk helse.

Strategier 0-3 år

- 1) Vi vil ha kroppen som tema, lære navn på de ulike kroppsdelene, og med et positivt fokus snakke om likheter/ulikheter hos hverandre.
- 2) Vi vil oppmuntre og legge til rette for de yngste barnas kroppslige - og sansemotoriske lek og samhandling.
- 3) Vi vil la barna få erfaring med hvor maten kommer fra gjennom handledurer til butikken, arbeid med kjøkkenhagen og gjennom kjømatlaging.
- 4) Vi vil legge til rette for en god balanse mellom aktivitet og hvile, noe som bidrar til å styrke barnas framtidige helse.

Strategier 3-6 år

- 1) Vi vil arbeide med kroppen som tema og samtale naturlig om likheter/forskjeller. Vi bruker «Være sammen» - programmet for å arbeide med å vise respekt for egne og andres grenser. Vi har plakat med kroppsregler på badet.
- 2) Vi vil gi barna allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt. Vi vil være åpne for at de eldste barna kan delta i svømmeopplæring
- 3) Vi vil la barna få delta i matlaging, og vi vil bidra til at de får gode vaner og opplever glede og fellesskap rundt matbordet.
- 4) Vi vil arbeide med ulike tema innen fysisk og psykisk helse. Vi ønsker at barna skal bli kjent med ulike følelser og få en positiv selvoppfatning.

